

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

1. lékařská fakulta

3. interní klinika 1.LF UK a VFN

U Nemocnice1, Praha 2, 128 00

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Vliv bariatrické léčby na kompenzaci cukrovky

Autor práce : Simona Zemčáková

Vedoucí práce: MUDr. Martin Matoulek, Ph.D.

Oponent práce: MUDr. Miloš Mráz, Ph.D.

Akademický rok: 2011/2012

Posudek

Volba tématu

Přístup autora k zadanému tématu, zvolený postup řešení z hlediska současných metod: Přístup autorky k zadanému tématu i postup zvolený k řešení práce byl adekvátní.

Aktuálnost tématu: Zvolená problematika patří mezi nejaktuálnější témata současné medicíny.

Výběr tématu a jeho obtížnost: Vzhledem ke své komplexnosti a přesahům do diabetologie, obezitologie a chirurgie je zvolené téma náročné na teoretické poznatky i správnou analýzu a interpretaci dat.

Originalita výběru tématu: Zvolené téma představuje důležitý směr analýzy výsledků rozličných typů bariatrické léčby.

Teoretická část

Struktura práce, logické členění (obsah): Teoretická část je členěna přehledně a vcelku logicky do 3 kapitol (Obezita, Diabetes mellitus, Bariatrická chirurgie), i když některé podkapitoly by mohli být umístněny vhodněji – např. Definice a klasifikace obezity před Etiopatogenezí, nebo Fyzická aktivita v rámci Prevence a léčby obezity hned za Dietoterapií. Taktéž Abstrak by měl být uveden až za obsahem práce.

Abstrakt a klíčová slova odpovídají obsahu práce: Abstrakt stejně jako klíčová slova přiměřeně vystihují obsah práce. V rámci výsledkové části abstraktu mohlo být uvedeno více konkrétních číselných údajů včetně směrodatných odchylek a statistické signifikance. Anglický překlad abstraktu je však zcela nedostatečný a vyžaduje kompletní přepracování,

stejně jako anglický název práce, který by měl správně znít „The effect of bariatric surgery on diabetic compensation“.

Úroveň zpracování literární rešerše, práce s literárními prameny, informačními zdroji: Autorka ve své práci využívá jako zdroje aktuální knižní a časopiseckou literaturu včetně několika zahraničních článků. Způsob uvádění literárních pramenů je však často nedostatečný – při mnoha údajích chybí odkaz na zdroj. I formát citací je nestandardní a ne zcela logický – kombinace odkazu pod čarou s abecedním uspořádáním literárních zdrojů na konci práce (číslovaných jinak než v textu a zbytečně dělených na knižné a internetové prameny) rozhodně nepřispívá k přehlednosti textu.

Správnost a úplnost citací použitých zdrojů: Jak již bylo uvedeno, v teoretické části často chybí odkazy na zdrojové údaje.

Přesnost formulování vlastních myšlenek, práce s odborným jazykem: Autorka využívá odborný jazyk většinou správně a vhodně, což je nevíce patrné ve statích zabývajících se dietní terapií obezity a diabetu. V některých částech týkajících se obzvláště etiopatogenezy diabetu a jeho komplikací a metabolického syndromu je však patrné, že autorka ne vždy plně pochopila problematiku, např. při označení hypoglykemie a laktátové acidózy za akutní hyperglykemické stavy. Styl autorky též v některých pasážích působí možná až příliš beletristicky.

Úroveň jazykového zpracování: Jazyková úroveň textu je vcelku přiměřená, i když se v něm opakovaně vyskytují gramatické a stylistické chyby včetně vynechaných písmen i celých slov. Výraz sleeve gastrectomy používaný v textu by bylo vhodnější nahradit českým ekvivalentem tubulizace žaludku. U části zkratk chybí při prvním použití jejich vysvětlení (ICHS, CMP, ICHDK, ADA, LADA, MODY...).

Náročnost tématu na teoretické znalosti: Vzhledem ke komplexnosti práce zahrnující poznatky z obezitologie, diabetologie, dietologie i chirurgie je odborná náročnost tématu značná.

Empirická část

Formulace výzkumné otázky, cílů práce: Cíle práce i výchozí hypotézy byly formulovány přesně a jasně.

Užité metody výzkumného šetření: Předkládaná práce je založena na sběru a analýze antropometrických a biochemických údajů. V rámci metodické sekce chybí popis použitých statistických postupů.

Vhodnost zvolené metody řešení vzhledem k tématu práce: Použita metoda řešení byla vzhledem k cílům práce zvolena vhodně.

Charakteristika zkoumaného souboru: Zkoumaný soubor zahrnoval jak diabetiky, tak pacienty bez diabetes mellitus, přičemž podrobnější analýzy byly provedeny hlavně na

skupině diabetiků. Obdobná analýza skupiny obézních nediabetiků by přidala práci na komplexnosti, i když by to vzhledem k malým počtům pacientů v jednotlivých podskupinách pravděpodobně vyžadovalo její rozšíření.

Rozvržení časového plánu zpracování empirické části práce: K časovému plánu zpracování práce se není možné relevantně vyjádřit, jelikož v práci o něm není žádná zmínka.

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití: Práce přináší zajímavé výsledky týkající se vlivu různých typů bariatrických operací na hmotnost a glykemickou kompenzaci obézních pacientů s a bez diabetes mellitus. Problém při posuzování relevantnosti výsledků však představuje absence údajů o jejich signifikanci, stejně jako již zmíněné chybění popisu statistických metod použitých při jejich analýze, což je obzvláště důležité v souvislosti se značným rozptylem naměřených hodnot (o čemž svědčí velká směrodatná odchylka u většiny z nich).

Úroveň a originalita diskuse: Diskuse, i když spíše kratší, správně shrnuje získané výsledky a odpovídá na zvolené hypotézy. Chybí v ní však hlubší analýza předkládaných dat, stejně jako pokus o vysvětlení rozdílů v účincích jednotlivých typů bariatrických výkonů na zkoumané parametry.

Splnění cílů: Stanovené cíle práce byly kompletně splněny.

Formulace závěru: V závěru práce se kromě vyzdvižení významu bariatrických výkonů při léčbě obezity a diabetes mellitus 2. typu autorka věnovala i jejich dalším účinkům (psychologický, estetický), které však nebyly v empirické části práce zkoumány, a proto je zmínka o nich v daném kontextu nadbytečná.

Vlastní přínos k řešené problematice: Přesný přínos autorky k řešení problematiky není v práci jednoznačně uveden.

Originální řešení zpracovaného tématu: Téma práce bylo zpracováno standardním způsobem odpovídajícím úrovni bakalářské práce.

Význam práce pro teorii / praxi, doporučení pro praxi: Hlavní význam předkládané práce tkví jednak v průkazu výrazně pozitivních efektů všech zkoumaných bariatrických výkonů na tělesnou hmotnost a glykemickou kompenzaci, jednak v poukázání na odlišnosti, které se v těchto účincích mezi jednotlivými typy operací vyskytovaly. Podobné analýzy by mohly pomoci při rozhodování o vhodnosti konkrétního typu bariatrického výkonu pro jednotlivé pacienty lišící se navzájem mírou obezity a závažností svého diabetického postižení.

Přílohy

Kvalita příloh: Přílohy jsou zpracovány v odpovídající kvalitě.

Grafická, fotografická dokumentace, edukační materiál: K práci není přiložena žádná fotografická dokumentace.

Formální zpracování práce

Jak práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům pro psaní závěrečných prací (Opatření děkana č. 10/2010): Předkládaná práce splňuje normy a předpisy kladené na závěrečnou bakalářskou práci.

Stylistická úroveň práce: Stylistická úroveň z větší části odpovídá úrovni bakalářské práce, i když vyjadřování je v některých částech ne zcela přesné a jednoznačné a občas se přibližuje spíše žurnalistickému než vědeckému stylu.

Formální náležitosti (přehlednost, úprava tabulek, grafů, obrázků apod.): Členěná práce je přehledná a to včetně připojených příloh. Jednotlivé nadpisy by mohly být od sebe výrazněji odlišené (velikost, jiný font..), aby byly kapitoly a podkapitoly lépe rozlišitelné. Tabulky ve výsledkové části by se daly sloučit do jedné, maximálně dvou, čímž by výrazně stoupla jejich přehlednost. Sloupcové grafy mají uspokojivý dizajn, chybí jim však chybové úsečky. Navíc pro předkládaný typ dat by se možná více hodil jiný typ grafu, např. líniový, který by lépe integroval všechny zkoumané skupiny do jednoho schématu.

Celkové hodnocení práce (6 – 10 vět)

Autorka si za téma své práce zvolila vysoce aktuální problematiku bariatrické a metabolické chirurgie u obezity a diabetes mellitus 2. typu. Dokázala vhodně formulovat výchozí hypotézy, zvolila adekvátní metodiku, získané údaje přiměřeným způsobem zpracovala a vyvodila z nich patřičné závěry. Výsledky práce v sobě nesou potenciál dalšího využití v klinické praxi.

Teoretická část práce je zpracována způsobem odpovídajícím úrovni bakalářské práce, i když její úroveň mírně snižuje větší množství stylistických a gramatických chyb, někdy ne zcela dokonalé pochopení popisovaného tématu a občasný odklon od vědeckého stylu psaní. Hlavním problémem teoretické části je však nedostatečná podpora uváděných faktů odkazy na literární prameny. V praktické části zase jednoznačně chybí metodika i výsledky použitých statistických analýz, stejně jako přehlednější prezentace výsledků práce a bohatší diskuse.

Práce odpovídá / ~~neodpovídá~~ požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

Doporučení / nedoporučení k obhajobě: Doporučuji práci k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

V případě hodnocení stupněm neprospěla uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

Otázky a připomínky k obhajobě práce (nutné)

Jak si vysvětľujete rozdíly v účincích gastrického by-passu a tubulizace žaludku na tělesnou hmotnost a glykemickou kompenzaci u obézních pacientů s diabetes mellitus?

Čemu připisujete větší efekt bariatrických operací na tělesnou hmotnost u pacientů bez diabetu s porovnáním s diabetiky?

Jaký byl vliv jednotlivých typů bariatrických operací na tělesnou hmotnost, glykémii a glykovaný hemoglobin ve skupině obézních nediabetiků?

V Praze, 31.5.2012

Místo a datum vypracování
posudku posuzovatelem

Podpis oponenta práce